

S
634.956-4

3. eks
Latv. Ned.

Bezmaksas izdevums.

Latvijas Lauksaimniecības KAMERA Zemkopības nodaļa.

Paša stādīts bērzs.

Mežs mūsu bagātība.

Valsts mežsaimniecība ikgadus dod lauksaimniekiem lielu atbalstu lēto būvkoku un kurināmā materiāla veidā. Pastāvot augstām meža materiālu cenām, valsts piemaksas 1936./37. gadā par lauksaimniekiem izsniegtiem būvkokiem un kurināmo sasniedz 10 milj. latu.

No 1920. g. līdz 1935. gadam valsts piemaksājusi par izsniegtiem būvkokiem 80 milj. latu. Šai laikā

valsts meži pavisam devuši 80 milj. m³ koksnes 300 milj. latu vērtībā.

Meža materiāli dod 40% no kopējās eksporta vērtības.

Valsts savus mežus kopj, sarga un rūpējās par to atjaunošanu.

Ar ugunsdrošas būvniecības atbalstīšanu un kūdras ražošanas veicināšanu valsts cenšas samazināt vietējo koksnes patēriņu.

Lauksaimniekiem pieder 306.000 ha meža jeb 17,5% no visiem mežiem. Lauksaimnieku mežu ikgadējais pieaugums, pieskaitot arī koksnes ieguvumu no apaugušām pļavām un ganībām, ir apmēram 1 miljons m³. Šim koksnes vairumam nevien liela nozīme lauksaimniecībā, bet arī vispārējā valsts saimniecībā.

Pašu meža materiāli lauksaimniekiem nav tālu jāved, par tiem nav jāizdod nauda; zināmu daļu to pārdodot, var iegūt prāvus līdzekļus.

Tomēr pārāk maz vēl kas darīts lauksaimnieku mežu platību vairošanai, mežu kopšanai un lietderīgas izmantošanas nodrošināšanai.

1937. gada pavasarī lauksaimnieki apmežojuši pavisam 500 ha; tas vēl pārāk maz.

Atmatām, mazvērtīgām apaugušām ganībām un pļavām, kailām norām un citiem neizmantotiem zemes gabaliem nav vietas vairs mūsu zemē. Mūsu zemei jāklūst ražīgai.

Kur nevar ierīkot tīrumus, pļavas un ganības, tur jāaudzē mežs.

Trīs gadusīgaugi bērziņi.

Saimnieka acij ir jāredz viss, ne tikai tīrumi, ganības un pļavas, bet arī meži; viņam jāredz, kā mežam trūkst un ko tam vajaga.

Tikai kopts un sargāts mežs dod vislielāko pieaugumu un vislielākos ienākumus.

Meža kopšana dod arī **pirmos ienākumus** no meža; tie drīz atsver apmežošanas izdevumus, un meža audzētājs, ja viņš savu mežu arī kopj, jau tad gūst daļu no sava darba augļiem.

1936./37. gadā lauksaimnieki savos mežos izcirta 7—8 gadu normu. Viena daļa gan bija uzkrāta, agrāk mazāk cērtot, bet daudzi lauksaimnieki izmantoja netikai visas savas, bet arī nākošās paaudzes rezerves.

Mežs neizaug vienā gadā, to nedrīkst vienā gadā nocirst; lai mūsu nodomi būtu cik labi būdami, nākotnes daļa pieder nākotnei pašai.

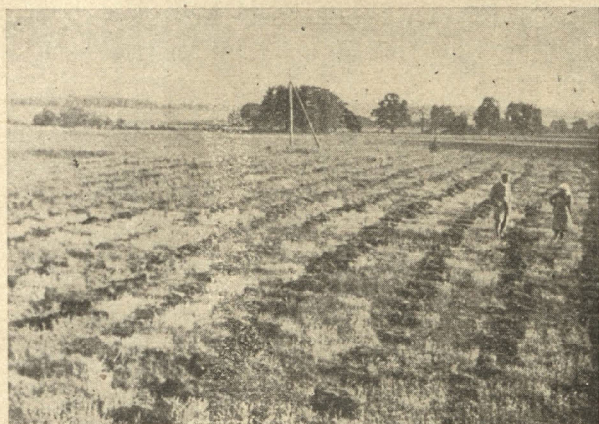
Mežsaimniecība ir visstabilākā saimniecības nozare. Koksnes cenas, neievērojot pārejošus krīzes laikus, kāpj, jo mežu platības visā pasaulē samazinās, bet koksnes izlieto arvien vairāk. Pārprodukcijas mežsaimniecībā nevar būt.

No mežsaimniecības var gūt drošus ienākumus, jo meža ražu var uzkrāt un izlietot visizdevīgāki.

Mežsaimniecība prasa maz darba spēka, tā veicina racionālu darba spēka izmantošanu, jo galvenie darbi notiek ziemā.

Lauksaimnieku mežu ienākumus var trīskārtīgi pavairot, apmežojot visā Latvijā ap 200.000 ha lauksaimniecībai maz noderīgu zemju un paceļot meža pieaugumu un ražas vērtību, to kārtīgi kopjot.

Apmežojiet izcirtumus un lauksaimniecībai maz noderīgas zemes!

Lauksaimnieka priežu stādījums 1937. gadā.

14 **Jāveicina dabiskā meža atjaunošanās** pareizi cērtot, zemi apstrādājot un apmežojamo platību sargot no mājlopiem.

Aizsargātā izcirtumā, veca meža tuvumā rodas spēcīga jaunaudze.

Bērzs, vītols, Kanadas aspe un vīksna 23 g. vecumā.

Jauni izcirtumi steidzīgi apmežojami, pirms tie nav paguvuši sazelt. Apmežojumiem zeme sagatavojama rudenī.

Jāizvēlas piemērotas koku sugas un jālieto pareizi apmežošanas paņēmieni. Apmežojumos nezāles nedrīkst nomākt stādus.

Iznīkušo kociņu vietā jāstāda jauni.

Maz mežainos apvidos jāpiegriež vērība ātraudzīgām lapu koku sugām: baltalkšņiem, apsēm, vītoliem.

Ražīga baltalkšņu un prasto apšu mistrota audze. Kamēr apses sasmiedz cērtamo vecumu, baltalkšņus nocert vairākas reizes.

Kopiet un sargiet mežu!

Mežā jāizcērt kalnušie, slimie, nīkuļojošie un kroplie koki.

Mazvērtīgas koku sugas nedrīkst nomākt vērtīgākās.

Meža retināšana jāsāk agri, jāizdara mēreni un bieži jāatkārto.

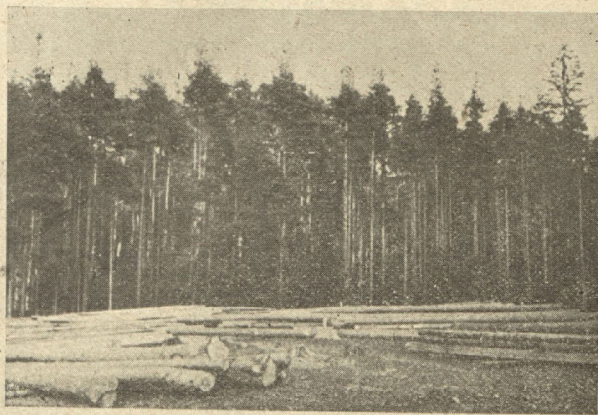
Kopīts mežs saimnieka lepnums.

Kārtis, malka, žagari, meijas, zari jaunā mežā jāiegūst ļoti uzmanīgi. Izcirtumos zari un citi atkritumi jāsatīra, nederīgā paauga un kroplie koki jānovāc, skuju koku celmi jānomizo.

Šādā izcirtumā nevar rastos vērtīgu jaunaudze.

Sagatavoti materiāli vasaru nedrīkst atrasties mežā vai meža tuvumā.

Sagatavoti meža materiāli pievelk priežu dārznieku un citus kaitēkļus, kas perinās koka mizā un bojā koka galotnes.

Pret ugunsbriesmām skuju koku jaunaudzes ceļmalās jānorobežo ar uguns aizsargjoslām.

**Jāsaudzē mežmalas. Nedrīkst mežu nocirst vēja pusē.
Lopu ganišana mežā jāizbeidz.**

Ne mežs, ne ganiņas.

**Bojātas jaunaudzes jācenšas izlabot.
Slapjās meža audzes jānosusina.
Mežs nav pļava.**

Ne mežs, ne pļava.

Izmantojiet mežu taupīgi un plānveidīgi; pārdodiet ar vislielāko apdomu!

Meža zeme pārvēršama lauksaimniecībā izmantojamā tikai izņēmuma gadījumos, pirms šā darba jāprasa agromā padoms.

Meža sadrumstalošana rada daudz mazvērtīgo mežmalu koku.

Jaunaudzes nedrīkst nocirst.

Mežu nedrīkst pārvērst mazražīgā retainē.

Mežu nedrīkt cirst pāri pieauguma apmēriem.

Izcirtumi jāparedz noteiktā kārtībā.

Jāpiegriež lielāka vērība izlases cirtēm.

Lietkoki nav sagatavojami malkā.

Skaista melnalkšņa finieru audze...

— bet lauksaimnieks tos sagatavo malkā.

No 1. maija līdz 15. septembrim aizliegts mežu izstrādāt.
Koksne jāizmanto taupīgi.

*Tā zaudē koksni, bet cairo
kaitēkļus.*

Lielāku vērību mežkopībai!

Visos mežkopības jautājumos padomus dod valsts mežziņi un virsmežziņi.

Veiciniet mežkopības sekciju dibināšanu pie lauksaimniecības biedrībām.
Stājaties mežkopības sekcijās!

Koks aug pat uz akmens.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0321029042

31.AUG.1937.